

Sorge- och
tröste-stod, wid
ett liufeligt och
kiärt i lifztiden,
och icke e...

Spensenius, Albertus Erici,

1700-1829 81 Cbza Fo1.

National Library
of Sweden

Sorge- och Tröst- Stod /

wid

Enn luffligt och kiärt i Lifziden /

Och

Jcke eller i Döden äthskildt

Ehtapars /

Den

Ehrewördige och Högwällärde Herrens /

Herz GABRIEL

MÆX MONTANI /

Wälmeriterad Kyrckioheerdes uthi Lempälä /

Sampt

Ehrebornes Gud- och Sygdålskande Pastorskans

A N N A ENCHELS,

Christeliga Gordefärd /

Som stedde uti Lempälä Kyrckian

Den 15. Junii 1712.

På thet bedröfwade Sterbhuses wägnar /

Them til en wälmeent Tröst /

Och the i Heranom affömnade

Til Skyldigt Ahremianne /

Upreest

Af theras Swårson

ALBERTO SPENSENIO;

V. D. M.

Tryckt i ÅBO af AND: Bäckman Kong. Acad. Boott. ;

In bullrand tanclar jag ej kan tillsamman draga /
 Mitt hufvud är förbrilt / mitt Sinne kan ej taga
 Sig före något wist / min händer darra så /
 At jagh någon mening ej kan rätt i ordning fåå.
 Min Cho matt och Lam en södan städer förer /
 Jagh kan nu knapt ett ord / en bokstaf jagh knapt törer
 För ångest föra fram / min syn blir mörck och wät /
 Mitt bleck thet blecknar bort uthaf en stadig gråt.
 Hur skul jagh kunna då min plicht tillfyllest göra /
 När inre hertans sorg alt upsåt wil förstöra ?

Ly mången ångzlig Suck sig tränger uhr mitt Bröst /
 Som Tungan binder fast / och stänger in min röst :
 Doch kan mitt siene ej sig unna någon lisa /
 Medh mindre jagh nu kort then sidste tienst skal wisa
 Mot Swårföräldrar min / som i sin Lifstid wist
 Bewijste mig alt godt : Ach ! them jagh hafwer mist.
 Här står nu brewed mig min Måka medh sin Syster /
 Och ingendera kan af Sorgen wara tyster /
 The gråta / jämra sig / the fälla Tårar mång /
 Och quida jämte mig en Klaglig Sårge-Sång :

Sorge-sång / o hel bedröflig timma /
 Wår Sorg war stor ; doch had' wij någon
 lisa /
 Då wij ett ynckligt bodskap måst för-
 nimma
 Om denne sorg som wij nu swåfwa i :
 Hur Döden på wår frögd mänd göra ända /
 Wår glädie-dag i Sorge-natt förwända :
 Ach jämmer sij !
 O Död wij billigt Grymhet tin beklaga /
 Att tu ej skont så hastigt från oss taga
 Wår Kärlekzriika hertans hulda
 Far :
 Swars hogkomst wij i wördsamt minne
 skrifwa /
 Så länge wij med förjand hertan blifwa
 I lifwet qwar.
 Thef större ångzlan ritwer wåra hertan /
 Och daglig mer tiltager swåra smertan /
 När wij med Sorg til sinnes föra här /
 Med hwad omsorg och ömhet han oss skötte /
 I tal / åthåswor / hertelag bemötte
 of Fader Kär.
 Ehwad wij göre och oss före tage /
 Ehwart wij wår twehogse tanclar drage /
 Doch gör hans hogkomst at wij sorgse gåå.
 Ehwad wij tala / ligga eller sitta /
 Doch kunna i wår Sorg wij ej påhitta
 Någ'n lindring fåå.
 Of seeltes hwarcken söda eller kläder /
 Wij wiste ej af någon olycks wäder /
 Då wij förnegde suttom i god roo
 Under wår goda Fars förswar och häg-
 nad /
 Och sågom all wår trefnad / all wår fågnad
 Med nöije groo.
 Men klagan wårdt är at wår lykkes Himmel
 Nu på sig klädt en fasant Sorge-swimmel /
 När wij bäst tänckte han oss gynnand
 war :
 Sitt olycks hiul nu lyckan til oss wände /
 Och oss til herte-frätand Sorg afhände
 Wår sata Far.
 Wij tänckte wål at Himlen skul oss unna
 Then nåd / at wij oss skulle fågna kunna /
 Til thenna här affaknadz önskelig bot /
 Af hans framsteg / som närmast ther til
 warit /
 Och oss bisträtt ; men ach ! man har erfarit
 Alt gåå emot.
 Så ar wår önskans hopp til intet giordt :
 Ly så wij minst thet tänckte eller tyckte /
 Så kom then modste gåst och från oss ryckte
 Wår Moder bort
 Med skål wij tig / O grymma mörcksens
 Broder /
 Tiltale / at tu jämt wår Far och Moder
 Til mörcka grafwen hastigt skyndat har :
 Så å wij uthan hågn och skögel worden /
 Och måst ensamme lefwa här på jorden
 I Sorgen qwar.
 Hwarför wår tårar strömljikt flyta neder /
 Med ångzligt herta / quidand mun wij
 brede
 Wårt qwal widt uth / och giute Suck-
 kar mång /
 Att oss twådubbla Sorger är påförda /
 Och swåran Sten är lagd på swåran börda /
 Som gör oss twång.
 Ach ! at wår ögon wor en tåre-källa /
 Så skul thet ofta för oss billigt gälla
 Med genom trångand ymnig tåre-slob :
 Wij kunde doch aldrig fulnog beklaga
 Then jämmer som wij slackars måste draga
 Med Sorgligt mod.
 Ej någ'n som wij olycklig war på jorden ;
 Men hwem förmår så brista uth i orden /
 Som ångest har wårt öma herta bräckt :
 Hur skul wij nu wår Sorge-tid fördrifwa ?
 Wårt glädie-ljus wij mårcke nu förblifwa
 I mulden släckt.
 Ach ! om wij kunde med wår önskan wiina /
 At wij wår Far och Mor än skulle finna
 I werlden oss til hugnad och til tröst :
 Men ach ! wij önska sådant hel förgåfwes /
 Hwad nu är skedt / thet mera ej uphåfwes
 Med gråt ell röst

I hålt då liter opp min klara Sorge-näder/
 Ei hjælper pruta doch mot ödes strånga lag/
 Ty haf ta endtlig medh tin Sorge-rim fördrag/
 Ansör nu kortlig thet som of Sorgbundne gläder.
 Ja/ hörer I/ medh migh them thetta Dödsfal särar/
 Fast wår affaknad här tycks wåra ganska stor:
 Doch mycket större är then winst i Engla-Chor/
 Somwår Förälldrar haa; ty håninom wåra tårar.
 Så är och bästa råd sig låta toligt nöija
 Med thet som Herren gör af goda wiljan sin:
 Then tröst ingiute Gudh uthi wår hierte-skrija!
 At han of hjælper wål fast han syns stundom dröija.
 Ty låt of tuga stil/och trycka Hand på munnen/
 Betänckand/ fast änn wij här måst nu hafwa qwal/
 Så skal wij endtlig doch få Frögd i Himmels Sal/
 Ther Sälle Far och Mor.

Wad är thet äth at gråta
 Btöfwer wår afgang?
 Hwad höfwes ynckligt låta
 Med ach! och Suckar mång?
 Hvem wil wår Frögd misfunna?
 Som obeskriplig är/
 Ther intet qwal skal kunna
 Mer göra of beswär.
 Thet ska hel fäsängt wåra/
 I wå e Kåre Barn/
 At wilja så fortfara
 Bland werldzens Sorge-garn/
 Med stadig gråt sig måtta/
 At I of hastwen mist:
 Ehr klagan må nu låtta
 Then Frögd wii njuta wist.
 Kanste thet lär Ehr trycka/
 At wij ej lefde änn?
 Kanste i lären tycka/
 Wij hastigt gingom hån?
 Men Gud wij gladligt prisa/
 I alla Ewigket/
 Som giordt en önskelig lifsa
 På werldzens bitterhet.
 Then som wil länge dwållias
 I thenna jämmerdal/
 Han önskar länge qwållias
 Med Sorger uthan tal:
 Men Gudi Lof! wij wunnit
 Then last som äldren har/
 Dändligt lijf wij funnit
 Bland the uthwaldas skar.
 Then arga werld och jorden
 Last-Synd- och onske-ful
 Ar hel och hållen worden/
 At dygd nu ligger ful:
 Mång nöd them stadiget klämmer/
 Som änn i werlden boo/
 The plågas af swår jämmer/
 Och hafwa sällan Roo.
 Men wij en Helig lefnad
 I Himlen njuta fää/
 Och hafwe Rolig trefnad/
 Der wij för Stolen stää/
 Och med en Engla-Tunga/
 Medh Palmer ut hi Hand/
 Medh gladsam Siäl Poffiunga
 Gud Fader/ Son och And.
 The jorde-matkar pusta/
 Och ångzlas med stort qwal;
 Men Jesus of förlustar
 Uthi sin Frögd-Sal:

sin JUBEL = Sång förkunna:
 Ther måste alla lida/
 Som wil Gud; Rike fää;
 Här torf man intet qwida/
 Al Suckan måst bortgåå
 Gud; Barn Gud; godhet smaka
 På Jorden allaren/
 Ty han them ej försakar
 Sitt blida Nåde-skeen:
 Ther mycket likwål felar/
 Med Korsh bemängdt thet är:
 Men of fullkomlig delar
 Sitt goda Herren här.
 I Werlden swårlig tryckias
 Mest the som fruchta Gud;
 Här hårligt wij besmyckias/
 Med Lifzens Ehre-Skrude
 Wij kunne of nu fågna /
 För Angest wij ther had/
 Ty Jesus will of hågna/
 Och göra ewigt glad.
 Wij haa för Tråldom funnit/
 En ewig frijheets Hamn /
 För alt wårt Slåp wij hunnit /
 Til Roo i Jesu Famn:
 Wij fångit thet wij långtat /
 Wij see nu Jesum kår/
 Then wij åskåda trångtat;
 Döden wår Wining är.
 Ty stillen edra Tårar /
 Och hånimen eder Sorg/
 Gud läker then han särar /
 Och är Ehr fasta Borg;
 Han är Farlösas Fader /
 The Moderlösas Mor;
 Säll then i hoppet gläder
 På honom stadiget tror.
 Farwål ta Barnen låra /
 Wij biude Ehr god Natt/
 För Ehr skal omsorg båra/
 Then sig i Himlen satt:
 Uti hans fruchtan blifwer /
 Eij godt skal tryta Ehr /
 Han wist Ehr rundlig giftwer/
 Hwad han Ehr tarfwa seer
 Farwål wår Slächt och Wänner /
 Wij önske Ehr Gud; Frid/
 Han som hwar man bås kånner/
 Ehr hielp allan tid /
 Til thes hwar änn wij finna
 Här i Gud; Frögd-Sahl /
 Och ewig tijder winna
 Lust/ Glädie utan Tabl.

Mij stäm då tyfse här och Herrans Domar wörda/
 Wij Ehr misfunne eij Ehr sálhet och Ehr Roo;
 Gud som os pålagt/ kan och látta Sorge-Bördan.
 Men wij en Tánckie-Skrift på graswen láte groo:
 Tu som så sákert Liffz osákra wágen wandrar/
 Tu snála dödzens Del/ tu snálle tidzens Hof/
 Hwars obestándighet bestándigt sig förändrar/
 Af tin förwansklighet tag här ett sákert Prof.
 Om Fromhet/ áhtra/ Dygd/ och hwad hálst mánde lemna
 Odödligt Lofordz sköld i alla werldzens daar/
 Skul hielpa nágen sin wár dödlighet at heinna/
 Sá lesde/ tro mig/ án wár Far och Moder qwar.
 Här hwilar sött en Man/ som wárd war allan Heder/
 En Man i lára reen Gudz Lag och Ráttér wál
 Han wiste/ ty har han Lárdt hiorden Himlens seder/
 At han så finna skul godt bete för sin Siál.
 En Pietistisk swárm en Fanatistisk yrfel/
 En kárlig sielklohet och annan káfäng Flárd
 Eij warit nágon tid hans rena Sinnes styrfel/
 En trogen Herrans Präst han kallas wál war wárd.
 Här hwilar och en Mor/ som sedig war och tuchtig/
 Thet allom kunnigt ár som henne hafwa sedt/
 At hon war rijsk af dygd/ from/ erbar och Gudfruchtig/
 Som har eij welden följt/ men Gud til Tienst sig giett
 Tillika foro hán the som i lifwet boro
 Ett hierta; hwem har sedt ett trognar Ehta-Par
 The hwileka mot hwar ann i lifwet káre woro
 Eij theras kárlekz band eij Döden áthskilt har.
 Men hwad för bittert har tu Död här wid utbráttat
 Eij annat/ ánn at tu så stilt deras begár/
 Som woro uthaf áhr och mánga Sorger máttad/
 At the nu til sin Siál sin Jesu wistas nár.
 Ach! werldzens Fänge mins/ at Raden tig och rácker;
 Ty tánck hur tu så kan sidst Saligt flytta Boo:
 Död stády/ så Dödr tu eij nár Döden tig betácker.
 Wár Fars och Moders Been sidst dnsta sílla Roo!

